

HUS-YHTYMÄN HOITOPALVELUIDEN TUOTTEISTUKSEN JA HINNOITTELUN PERIAATTEET 2023

1 YLEISTÄ

HUS-yhtymän (HUS) perussopimuksen mukaan (24 §) yhtymän tulot muodostuvat talousarvioon perustuvista jäsenten maksuosuuksista, asiakasmaksuista sekä perussopimuksen 3 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista palveluista saatavista korvauksista sekä muista tuloista. Yhtymän palveluista ja niiden hinnoitteluperiaatteista määrätään yhtymäkokouksen hyväksymässä talousarviossa. Yhtymähallitus vahvistaa sairaanhoidollisten palveluiden hinnat talousarviossa määrättyjen perusteiden mukaisesti (perussopimus 13 §). Yhtymähallitus voi hallintosäännön nojalla annetulla määräyksellä siirtää palveluiden hintojen vahvistamisen toimitusjohtajan tai talousjohtajan tehtäväksi.

HUSissa on 6 sairaanhoidollisia ydinpalveluita tuottavaa tulosaluetta. Tulosalueet ovat jakautuneet 16 kliniseen tulosityksikköön, jotka toimivat useissa kiinteistöissä Uudenmaan alueella.

HUS-yhtymä voi tarjota tehtäviinsä liittyviä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja myös muille kuin jäsenilleen. Näiden muiden maksajien laskutuksessa sovelletaan samoja hinnoitteluperiaatteita kuin jäsenien kanssa, jollei näiden kanssa ole muuta sovittu.

2 HOITOPALVELUIDEN TUOTTEISTUKSEN PERIAATTEET

Tuotteistuksen tavoitteena on luoda järkeviä, kustannuksiltaan homogeenisia hoitokokonaisuuksia. Tuotteistusta käytetään hyvinvointialueiden palvelusuunnittelussa sekä yhtymän yksiköiden toiminnan suunnittelussa ja seurannassa. Hyvinvointialueiden ja muiden maksajien palvelujen käyttö raportoidaan tuotekohtaisesti. Muiden maksajien (= muut kuin HUS-yhtymän jäsenhyvinvointialueet) käyttämien hoitopalvelujen maksut määräytyvät tuotteistettujen palveluiden toteutuneen käytön ja niiden kustannusten perusteella. Sairaanhoidollisten palvelujen tuotteistus HUSissa perustuu:

1. NordDRG (NordDRG Full)–ryhmittelyyn perustuviin tuotteisiin,
2. hoitopäivä- ja avohoitokäyntituotteisiin,
3. sähköisiin etäasiointipalveluihin sekä
4. erikoissairaanhoidon hoitopaketteihin ja suoriteperusteisesti myytäviin palveluihin,
5. muihin palveluihin, ja
6. kapitaatilaskutukseen perustuviin palveluihin.

Tuotteistuksen käsitteiden tarkempi sisältö määritellään pysyväisohjeena annettavassa ”Suoritekäsikirjassa”.

NordDRG-tuotteet

DRG (Diagnosis Related Groups)–ryhmittelyn tavoitteena on ryhmitellä erikoissairaanhoidon somaattinen palvelutuotanto lääketieteellisesti ja taloudellisesti järkeviksi kokonaisuuksiksi. DRG-ryhmittely tapahtuu potilaan pää- ja sivudiagnoosien,

toimenpiteiden, iän, sukupuolen, hoidon keston ja poistumistavan/jatkohoitopaikan perusteella. HUSissa on käytössä NordDRG Full-ryhmittelijä, joka ryhmittelee sekä avo- että vuodeosastohoidon palvelutuotannon. Ryhmittely tapahtuu hoidon päätyttyä automaattisesti potilastietojärjestelmiin kirjatun tiedon perusteella.

Lähes koko somaattinen vuodeosastotoiminta tuotteistetaan DRG-ryhmän mukaisina NordDRG-tuotteina. Avohoitotoiminnasta NordDRG-tuotteina laskutetaan se osuus palvelutuotannosta, joka sisältää toimenpiteitä ja/tai laajoja laboratorio- ja kuvantamistutkimuksia, esimerkiksi päiväkirurgia. Avohoidon NordDRG-tuotteina tuotteistetaan myös psykiatrian vaativia diagnostisia toimenpiteitä tai leikkaussaliympäristöä vaativat hoidot.

DRG-tuotteet on HUSissa jaoteltu ns. klassisiin DRG-ryhmiin (vuodeosastohoidon ryhmä 1–599), DRG-O-ryhmiin (lyhyt hoito), tähystyksiin (700-ryhmät), pientoimenpiteisiin (800-ryhmät) ja 900-ryhmän tuotteisiin (lääkehoidot, sädehoito, kuvantamis- ja laboratoriotutkimukset). DRG-ryhmittelijä ryhmittelee koko somaattisen erikoissairaanhoidon palvelutuotannon yllä mainittuihin ryhmiin, mutta käynnit, jotka ryhmittyvät 900-sarjan O-alaryhmiin, tuotteistetaan käyntityypin mukaisina käyntituotteina.

Hoitopäivä- ja avohoitokäyntituotteet (muut kuin avohoidon DRG-tuotteet)

Hoitopäivinä tuotteistetaan:

- psykiatrian erikoisalojen vuodeosastohoito,
- psykiatrian asumispalvelut,
- psykiatrian perhehoito,
- hengityshalvauspotilaiden hoito,
- kuntoutuksen vuodeosastohoito,
- kehitysvammalääketieteen vuodeosastohoito,
- siirtoviiveestä aiheutunut vuodeosastohoito,
- yhteispäivystyksessä tuotettu vuodeosastohoito ja laitospäivystys (päihdepotilaiden lyhytaikainen katkaisuhoido)
- ja lasten kotisairaalan hoitopäivät.

Käyntityypin perusteella tuotteistetaan:

- muu kuin DRG-avohoitoryhmiin kuuluva somaattinen avohoito,
- Perhepesähotellin avohoitokäynnit
- somatiikan sähköiset etäasiointi palvelut (e-käynnit)
- sekä yhteispäivystysten perusterveydenhuollon käynnit.

Käyntityypin perusteella tuotteistettuja somaattisten erikoisalojen käyntituotteita ovat päivystyskäynnit, kiireelliset käynnit, ensikäynnit, uusintakäynnit, muut käynnit (käyntityypit hoitokäynti ja sarjahoitokäynti), kotikäynnit, potilasryhmäkäynnit, ryhmävastaanotot, päiväsairanhoitokäynti, perhepesäkäynti, asiantuntijakonsultaatiot, erikoissairaanhoidon konsultaatiot, avohoitokonsultaatiot, hoitopuhelut/ hoitokirjeet, seulontakäynnit ja toimenpidekäynnit.

Psykiatrian avohoidon tuotteistuksessa on siirretty käyntityyppeihin perustuvasta tuotteistuksesta toteutettuihin palvelutoimintoihin perustuviin avohoitotuotteisiin (pl. psykiatrian vaativia diagnostisia toimenpiteitä tai leikkaussaliympäristöä vaativat hoidot). Psykiatrian uudet avohoidon tuotteet jakautuvat seuraaviin tuoteryhmiin: Psykiatriset konsultaatiot, Psykiatriset tutkimukset, Hoito- ja kuntoutussuunnitelmat, Psykoterapeuttiset

interventiot, Muut psykososiaaliset interventiot, Biologiset interventiot ja Muu psykiatrinen hoito, selvittely ja seuranta.

Palvelutoimintoihin perustuvien avohoitotuotteiden lisäksi eräitä psykiatrian palveluita tuotteistetaan edelleen käyntityypin perusteella. Käyntityypin perusteella tuotteistettuja käyntituotteita ovat muut käynnit, päiväsairaanhoitokäynti, kuntouttavat päivätoimintokäynnit ja asiantuntijakonsultaatiot.

Sähköiset etäasiointipalvelut tuotteistetaan sähköistä etäasiointia varten perustettujen eKäyntityyppien perusteella omiksi avohoidon käyntituotteiksi tai tuotepaketeiksi. Käyntityypin perusteella tuotteistettuja sähköisiä etäasiointipalveluita ovat eLääkärikäynti, eHoitajakäynti, eErityistyöntekijäkäynti, eHoito-ohjelma, eSeuranta, eKonsultaatio, eTiimivastaanotto, eRyhmäkäynti, eSarjahoito, ePäivystyskäynti ja eTk-päivystyskäynti. Psykiatriassa eKäyntityypeistä on käytössä ainoastaan eHoito-ohjelma, eSeuranta ja eKonsultaatio.

Yhteispäivystysten perusterveydenhuollon taseisia yleis- tai akuuttilääketieteen avohoitokäynti- ja hoitopäivätuotteita ovat: tk-käynti, lääkäri; tk-käynti (yö), lääkäri; tk-käynti, hoitaja; tk-käynti, vaativa (vuodepotilas); tk-päivystyskäynti, sarjahoito; tk-hoitopäivä; tk-kotikäynti; tk-apuvälinekäynti ja tk-konsultaatio. Yhteispäivystysten perusterveydenhuollon taseiset suun terveydenhuollon päivystyskäynnit on tuotteistettu tk-hammaspäivystyskäynneiksi.

Endoskopiayksiköiden tuottamat perusterveydenhuollon taseiset seulontaendoskopiat tuotteistetaan käyntityypin perusteella tk-seulontaskopia avohoitokäyntituotteeksi.

Kliinisen hammaslääketieteen opetusklinikan tuottamat perusterveydenhuollon palvelut tuotteistetaan käyntityypin perusteella seuraaviksi avohoidon käyntituotteiksi:

- Suunterveydenhuollon toimenpideluokka 0–2
- Suun terveydenhuollon toimenpideluokka 3–4
- Suunterveydenhuollon toimenpideluokka 5–7
- Suunterveydenhuollon toimenpideluokka 8–10
- Suunterveydenhuollon toimenpideluokka 11–15
- Protetiikka 1 (kruunut, sillat, osa- ja kokoproteesi)
- Protetiikka 2 (rankaproteesi)

Opetusklinikan erikoisaloja ovat: kariologia ja endodontia, protetiikka ja purentafysiologia, parodontologia, suu- ja leukakirurgia, oikomishoito (ortodontia) ja suuhygienia.

Tuettuna itsehoitona toteutettu hoito, jossa hoitotarvikkeet ja lääkkeet sekä hoidon toteuttamisessa tarvittava sairaanhoidollinen tuki annetaan sairaalasta, laskutetaan kunnalta ”muu käynti”-tuotteena.

Erikoissairaanhoidon palvelupaketit ja muut suoriteperusteisesti myytävät palvelut (välisuoritteisiin perustuva tuotteistus)

Suoritehinnaston mukaisista välisuoritteista (toimenpiteet, laboratorio- ja kuvantamistutkimukset jne.) voidaan koota HUSin omia erikoissairaanhoidon palvelupaketteja ja myydä niitä tuotepaketeiksi paketoituina palveluina. Tulehduskeskuksessa on määritetty palvelupaketti ”Vaikeasti oireilevan imeväisen hengityshäiriöiden tutkimus”. Tarvittaessa palvelupaketteja voidaan muodostaa myös muille

tulosyksiköille. Lisäksi suoritehinnaston mukaisia välisuoritteita voidaan myydä myös yksittäisinä palveluina, mutta näistä on aina tehtävä erilliset sopimukset palvelun ostajan kanssa.

Muut palvelut

Muita palveluita ovat SERI-tuotteet (Lasten ja nuorten seksuaalirikoksiin liittyvät oikeuspsykiatriset tutkimukset), PAHTU-tuotteet (lasten ja nuorten pahoinpitelyrikoksiin liittyvät tutkimukset), palvelusetelit, potilashotelli, poliisille virka-apuna annettavat palvelut, apuvälineet ja erityispalvelut, muiden palveluntuottajien tuottamat / ostopalveluina hankittavat hoitopalvelut, tartuntatautilain mukaiset lääkkeet sekä erillisten sopimusten mukaiset palvelut (konsultointi, tukipalvelut jne.).

SERI- ja PAHTU-tutkimukset sekä niihin liittyen annettu työnohjaus ja koulutus on tuotteistettu neljäksi tuotteeksi: työnohjaus/koulutus, konsultaatio, oikeuspsykologinen / -oikeuspsykiatrinen tutkimus ja laaja oikeuspsykologinen / -oikeuspsykiatrinen tutkimus. Tarvittaessa voidaan määrittää uusia poliisille viranomaisapuna annettavia palveluita.

Palvelusetelituotteilla on tarkoitus parantaa palveluiden saatavuutta ja palvelusetelillä tarkoitetaan HUSin palvelun saajalle myöntämää sitoumusta korvata palveluntuottajan antaman palvelun kustannukset HUSin ennalta määräämään arvoon asti. Palvelusetelitä on käytössä useita ja tarpeen vaatiessa niitä voidaan määrittää uusia.

Potilashotellin palvelut on tarkoitettu potilaille, joiden hoito ei edellytä välitöntä vuodeosastotasosta hoitoa, mutta joiden hoidon kannalta on tärkeitä, että potilas on hoitopaikan välittömässä läheisyydessä. Yöpyminen potilashotellissa korvaa tai täydentää vuodeosastohoitoa, ja hoitava lääkäri tai hänen määräämänsä henkilö arvioi tarpeen aina tapauskohtaisesti. Mikäli yöpyminen potilashotellissa on arvioitu tarpeelliseksi hoidon kannalta, tehdään hotelliyöpymisistä vuorokausikohtaisesti merkintä potilastietojärjestelmiin ja hotelliyöpymiset laskutetaan potilaan hoidon kustannuksista vastaavalta taholta. Mikäli potilashotellissa on vapaata tilaa, voi sinne majoittua myös muut potilaat tai omaiset omalla kustannuksellaan. Tällöin yöpymisiä ei kirjata potilastietojärjestelmään.

Poliisille virka-apuna annettavat palvelut laskutetaan tapauskohtaisesti poliisin pyytämien näytteiden ja tutkimusten perusteella. Virka-apuna annettavat palvelut tuotetaan yhteispäivystysyksiköissä.

Ostopalveluina hankittavia / muiden palveluntuottajien tuottamia palveluita ovat hoitajaksot, hoitopäivät, avohoitokäynnit, hoitopaketit, lääkinnällisen kuntoutuksen palvelut ja apuvälineet. HUSin ostopalveluina hankkimat palvelut laskutetaan potilaan hoidon kustannuksista vastaavalta taholta pääsääntöisesti ostopalvelulaskun mukaan. Tarpeen mukaan alihankintana hankitut palvelut voidaan tuotteistaa ja laskuttaa vakiohintaisena palveluna (esim. ostopalveludialyysit).

Kapitaatiolaskutukseen perustuvat palvelut

Ensihoidon (ml. lääkärihelikopteritoimintaan liittyvän ensihoito), Päivystysapu 116117 -puhelinpalvelun sekä Myrkytystietokeskuksen ja teratologisen tietopalvelun kustannukset laskutetaan asukaslukupohjaisesti. Lisäksi asukaslukuperusteisesti laskutetaan potilasvakuutuksen kustannukset HUS-yhtymän jäseniltä. Kliinisen hammaslääketieteen opetusklinikan palvelut on tuotteistettu, mutta talousarviossa voidaan määrätä, että osa

toiminnan tarvitsemasta rahoituksesta voidaan laskuttaa kapitaatioperusteisesti HUS-yhtymän jäseniltä tuoteistettujen palveluiden lisäksi. Lisäksi talousarvioissa voidaan määrätä muitakin kustannuksia / palveluja laskutettavaksi asukaslukuperusteisesti.

3 HOITOPALVELUIDEN HINNOITTELUN JA LASKUTUKSEN PERIAATTEET

HUS-yhtymän palveluhinnat on määritettävä siten, että palveluiden hinnat kattavat täysimääräisesti niistä aiheutuvat kustannukset (perussopimus 3 § 3 mom.). HUS-yhtymän toiminnassa perittävien korvausten perusteista määrätään HUS-yhtymän talousarviossa. Kappaleessa 4 on kuvattu tarkemmin HUS-yhtymän jäsenhyvinvointialueiden sekä muiden hyvinvointialueiden ja maksajien laskutusta.

NordDRG- ja avohoitokäyntituotteet

NordDRG- ja avohoitokäyntituotteet (ml. sähköiset etäasiointipalvelut, tk-päivystyskäynnit ja klinisen hammaslääketieteen opetusklinikan käynnit) hinnoitellaan tuotteeseen sisältyvien välisuoritteiden suoritehintojen mukaisesti.

Tuotteisiin kohdistuvia ja niiden kustannuksissa huomioitavat välisuoritteet ovat:

- hoitopäivävälisuoritteet
- käyntivälisuoritteet
- diagnostiset tutkimukset (esim. erilaiset laboratorio- ja kuvantamistutkimukset)
- leikkaustoimenpiteet
- muut hoitotoimenpiteet
- tehohoito-minuutit ja TISS-pisteet
- potilaskohtaisesti tilattavat lääkkeet
- kalliit lääkkeet
- tarvikkeet ja verituotteet
- kiireellisyyslisä (päivystykselliset NordDRG-tuotteet)

Tavallisten vuodeosastojen ja ajanvarauspoliklinikoiden päivystyksellisten NordDRG-tuotteiden suoritekustannuksiin lisätään laskutuksen yhteydessä kiireellisyyslisä (8X). Päivystykselliseksi DRG-tuotteeksi katsotaan sellainen vuodeosastohoitajakso, mihin sisältyy päivystyksenä tehty leikkaustoimenpide tai suunnittelematon teho-/tehovalvontahoitajakso. Avohoidon DRG-tuote on päivystyksellinen, mikäli siihen sisältyy päivystyskäynti. Vuodeosastohoidossa kiireellisyyslisä lisätään kahteen ensimmäiseen hoitopäivään ja se määräytyy hoitopäivävälisuoritehinnan perusteella. Avohoidon kiireellisyyslisä määräytyy käyntivälisuoritehinnan perusteella. Kiireellisyyslisää ei lisätä erikoisalan 30A (synnytykset) eikä päivystysyksiköiden tuottamiin palveluihin.

Välisuoritteet hinnoitellaan vastaamaan välisuoritteiden tuotantokustannuksia ja vahvistetut välisuoritehinnat julkaistaan HUSin palveluhinnastossa. Välisuoritteet hinnoitellaan tekopaikan organisaation mukaisesti pl. leikkaustoimenpiteet, jotka hinnoitellaan ulkoisen tulon tulonsaajan mukaan. Hoitopäivä- ja käyntivälisuoritteet hinnoitellaan aina vastuuyksikkökohtaisesti. Muut välisuoritteet hinnoitellaan pääsääntöisesti tulosityksikkö- tai linjatasolla, mutta poikkeustilanteissa ne voidaan hinnoitella myös vastuuyksikkökohtaisesti.

DRG-tuotteet ja avohoitokäynnit laskutetaan suoriteperusteisesti toteutuneiden välisuoritekustannusten mukaisesti hoitajakson/käynnin päätyttyä. Jos hoitajakson maksaja vaihtuu hoidon aikana tai hoitajakso ei ehdi saada tuotepäätöstä vuodenvaihteessa, luo

laskutusjärjestelmä NordDRG:stä poikkeavan tuotteen, joka laskutetaan suoriteperusteisesti. Mikäli avohoitokäynti ei ryhmitä avohoidon DRG-ryhmään, avohoitokäynti laskutetaan suoriteperusteisesti käyntityyppiin perustuvana käyntituotteena tai psykiatrian palvelutoimintoihin perustuvana avohoitotuotteena.

Hoitopäivät tuotteet

Hoitopäivät tuotteille (ml. siirtoviivehoitopäivät ja tk-hoitopäivät) annetaan kiinteä tuotehinta. Tuotehinnoittelu tehdään pääsääntöisesti tulosityksikkökohtaisesti, mutta tarvittaessa tuotehinnat voidaan antaa myös vastuualue- tai vastuuyksikkökohtaisesti hintaryhmittäin. Siirtoviivehoitopäivät hinnoitellaan HUS-yhtymätasoisesti. Vahvistetut tuotehinnat julkaistaan HUSin palveluhinnastossa.

Hoitopäivät tuotteet laskutetaan kuukausittain, vaikka hoitojakso ei olisi vielä päättynyt.

Psykiatriassa voi olla hoidollisista ja potilaasta johtuvista syistä poissaolopäiviä ja lomia, jotka eivät ole laskutettavia hoitopäiviä. Mikäli hengityshalvauspotilas joutuu jonkin muun syyn takia sairaalaan, laskutetaan hyvinvointialuetta NordDRG- tai hoitopäiväperusteisesti erikoisalasta riippuen.

Siirtoviiveistä johtuvat hoitopäivät laskutetaan siirtoviivehoitopäivät tuotteina. Potilaan erikoissairaanhoidon hoitojakso katkaistaan potilaan jatkohoitoon siirtoon varatun karenssiajan päättyessä ja siirtoviivehoitopäivien laskutus alkaa ko. ajankohdasta. Karenssiajan pituus on somatiikan erikoisalalla kaksi (2) päivää ja psykiatrian erikoisalalla 14 päivää. Karenssiaika alkaa siirtoilmoituksen tekopäivää seuraavana päivänä. Karenssipäiviksi ei lasketa lauantaita, sunnuntaita tai juhlapäiviä. Mikäli potilas ei ole saanut jatkohoitopaikkaa kolmantena päivänä somatiikan erikoisalalla ja psykiatriassa 15. päivänä siirtoilmoituksen antamisesta, päätetään potilaan erikoissairaanhoidon hoitojakso ja aloitetaan yleislääketieteen siirtoviivehoitopäivä (98 yleislääketiede) perusteinen laskutus. Tällöin laskutetaan sekä potilaan erikoissairaanhoidon hoitojakso että kertyvät siirtoviivehoitopäivät. Oletettavasta siirtotarpeesta tulee antaa ennakoilmoitus potilaan hoidosta vastaavalle hyvinvointialueelle heti kun on todennäköistä, että potilas tulee tarvitsemaan jatkohoitopaikan erikoissairaanhoidon tarpeen päättyessä.

Mikäli potilaan tila yllättäen heikkenee jatkohoitopaikkaa odottaessa karenssiajalla eikä potilas ole enää siirtokelpoinen, potilaan erikoissairaanhoidon hoitojaksoa ei katkaista ja siirtoilmoitus peruutetaan. Mikäli siirtoilmoitus joudutaan peruuttamaan potilaan ollessa jo siirtoviivehoitopäivälaskutettavana, tehdään potilaalle erikoisalasiirto erikoissairaanhoidon erikoisalalle ja käynnistetään uusi erikoissairaanhoidon hoitojakso. Potilaalle muodostuu tällöin uusi laskutettava erikoissairaanhoidon hoitojakso ja hoitojaksojen välissä toteutuneet siirtoviivepäivät laskutetaan erikseen.

Mikäli potilaan hoidon maksaa joku muu taho kuin HUS-yhtymän jäsen kuten esim. muut hyvinvointialueet, vakuutusyhtiöt tai puolustusvoimat, on siirtoilmoitusta tehtäessä kysyttävä maksajalta, missä jatkohoito järjestetään. Tällöin maksaja voi halutessaan osoittaa haluamansa jatkohoitopaikan. Jos maksava taho ei ole osoittanut jatkohoitopaikkaa, siirtyvät nämä potilaat hyvinvointialueidensa osoittamiin jatkohoitopaikkoihin. Jos jatkohoitopaikkaa ei ole järjestynyt karenssiajan kuluessa, päätetään potilaan erikoissairaanhoidon hoitojakso ja aloitetaan yleislääketieteen siirtoviivehoitopäivä perusteinen laskutus.

Muut palvelut

SERI ja PAHTU-tuotteet

SERI (lasten ja nuorten seksuaalirikoksiin liittyvät oikeuspsykiatriset tutkimukset) - ja PAHTU (lasten ja nuorten pahoinpitelyrikoksiin liittyvät tutkimukset) -tuotteiden hinnat määritellään lasten oikeuspsykiatrisessa yksikössä HUS-yhtymätasoisesti ja ne laskutetaan Valtiokonttorilta.

Palvelusetelit

Palvelusetelien arvot ja käsittelymaksut vahvistetaan vuosittain tuotteittain. Hoidosta, jonka potilas hankkii HUS:n antamalla palvelusetelillä, laskutetaan potilaan hyvinvointialueelta palvelusetelin arvo ja laskuun lisätään käsittelymaksu.

Potilashotelli

HUS:n omassa potilashotellissa yöpyminen on hinnoiteltu kahteen hintaryhmään yöpymisajankohdasta riippuen. Hintaryhmät ovat ruuhka-aika (su-to yöt) sekä viikonloppu (pe-la yöt). Hotelliyön hinta sisältää yhden ateriavoucherin, jonka arvo vastaa hotelliaamiaisen arvoa. Potilaan omainen / saattaja voi yöpyä potilaan kanssa samassa huoneessa ilman erillistä veloitusta.

Potilaan hoidon kannalta välttämättömät potilashotelliyöpymiset laskutetaan potilaan hoidon kustannuksista vastaavalta taholta. Mikäli potilashotelliyöpyminen ei ole välttämätöntä hoidon kannalta, veloitetaan yöpymiset suoraan majoittujalta. Ostopalveluina hankittavat potilashotelliyöpymiset laskutetaan ostopalvelulaskun mukaisesti.

Poliisille virka-apuna annettavat palvelut

Virka-apuna annettavat palvelut on hinnoiteltu HUS-tasoisesti kahteen hintaryhmään palvelun tuottamisajankohdasta riippuen. Hintaryhmät ovat arkisin ja lauantaina klo 7–21 annetut palvelut sekä öisin (klo 21 jälkeen, mutta ennen klo 7) ja sunnuntaina tai pyhäpäivinä tuotetut palvelut. Virka-apuna annettavat palvelut laskutetaan virka-apua pyytäneeltä poliisiviranomaiselta.

Apuvälineet ja muut erityispalvelut

Mikäli HUSin hoidossa ollut potilas saa tilapäisesti apuvälineen lainaksi kotiin, kouluun tms. paikkaan, sisällytetään tällaisten apuvälineiden hankinta- ym. kustannukset hoitojakson, hoitopäivän ja käynnin hintaan. Mikäli tällaisen tilapäisesti lainattavan apuvälineen omakustannusperusteinen vuokrakustannus kuukaudessa on yli 1 500 euroa, ja mikäli apuvälineen laina-aika on oletettavasti pitkä, voidaan apuvälineen vuokrakustannus laskuttaa erikseen potilaan hoidon kustannuksista vastaavalta taholta.

Jos HUSissa hoidossa olleelle potilaalle lainataan apuväline pitkäaikaiseen käyttöön, laskutetaan apuvälineen omakustannusperusteinen vuokrakustannus erikseen potilaan hoidon kustannuksista vastaavalta taholta. Omakustannusperusteinen vuokrakustannus sisältää apuvälineen hankintahinnan poiston sekä huolto-, korjaus- ja muutostyökustannukset (ns. ylläpitokustannukset). Vaativiin apuvälineisiin liittyvät sovitusta ja käyttökoulutuspalvelut laskutetaan erikseen käyntituotteina. Vuokrattavien apuvälineiden vuokra määritetään Sisätautien ja Kuntoutuksen -tulosityksikössä toimivassa Apuvälinekeskuksessa.

Mikäli potilaalle hankitaan erikoissairaanhoidon toimesta henkilökohtainen apuväline omaksi tai elinikäiseen käyttöön (ns. läpilaskutettava apuväline; esim. peruukki, pohjalliset,

kuulokoje, raajaproteesi), laskutetaan potilaan hoidon kustannuksista vastaavaa tahoa apuvälineen aiheuttamista kuluista ostopalvelulaskun mukaan. Laskuun lisätään käsittelymaksu ja laskutuslisä. Mikäli henkilökohtaiseksi tarkoitettu apuväline palautuu ja se otetaan osin uudelleen käyttöön (esim. kuulokoje, raajaproteesi), laskutetaan tämä erillisin sopimushinnoin.

Silmä- ja korvasairaalaista toimitetuista apuvälineistä voidaan laskuttaa potilaan hoidon kustannuksista vastaavaa tahoa kuukausivuokran sijasta apuvälineen käyttöönsä ja hankintahinnan mukaisella vuosimaksulla, joka sisältää kaikki apuvälineestä aiheutuneet kustannukset. Isot, normaaleista vuosittaisista huoltokustannuksista poikkeavat ylläpitokustannukset (esim. ohjelmisto päivitykset) voidaan laskuttaa kertalaskutuksena.

Ostopalvelut / muiden palvelutuottajien tuottamat palvelut

Muiden palvelutuottajien (ml. HUS-yhtymän ulkopuolisten hyvinvointialueiden) tuottamat palvelut laskutetaan potilaan hoidon kustannuksista vastaavalta taholta palvelun tuottajan veloittamalla hinnalla ostopalvelulaskun mukaan. Laskuun lisätään käsittelymaksu ja laskutuslisä.

Tartuntatautilain mukaiset potilaalle maksuttomat lääkkeet

HUS Apteekki toimittaa potilaille tartuntatautilain mukaiset maksuttomat lääkkeet (esim. tuberkuloosilääkkeet ja HIV-potilaiden avohoidon lääkkeet) ja lääkekustannukset laskutetaan potilaan hyvinvointialueelta.

Kapitaatioperusteiset erät

Asukaslukuperusteisesti laskutettava erä (euroa / asukas) määritetään erikseen palvelukohtaisesti (esim. ensihoito, päivystysapu). Erä määräytyy ko. palvelun talousarviossa suunniteltujen kustannusten ja talousarviovuotta edeltävän vuoden ensimmäisen päivän asukaslukumäärän perusteella.

HUS vastaa alueensa lääkärihelikopteritoimintaan liittyvästä ensihoidosta, mikä kattaa lääkärihelikopteritoimintaan liittyvän ensihoidon lääkärihenkilökunnan toimintakulut (henkilöstökustannukset, lääkkeet, hoitotarvikkeet, lääkintälaitteet ja potilasrekisterin ylläpitämisestä aiheutuneet kustannukset). Lääkinnälliset kustannukset laskutetaan HUS-yhtymän jäseniltä Helsinkiä lukuun ottamatta asukasluvun suhteessa. Helsinkiin sekä muiden hyvinvointialueiden kuntien alueelle suuntautuneista hälytyksistä laskutetaan hälytyskohtainen maksu hyvinvointialueilta.

HUS vastaa Päivystysapu 116117 -palvelun tuottamisesta Uudenmaan hyvinvointialueille Helsinkiä lukuun ottamatta, joka tuottaa itse palvelun asukkailleen. Asukaslukuperusteista veloitusta määritettäessä huomioidaan näiden neljän hyvinvointialueiden väestö.

Myrkytystietokeskuksen ja teratologisen tietopalvelun kustannukset peritään HUS-yhtymän jäseniltä ja muilta hyvinvointialueilta. Veloitusta määritettäessä huomioidaan koko maan väestö.

4 HOITOPALVELUIDEN LASKUTUS

HUS-yhtymän jäsenhyvinvointialueiden laskutus

HUS-yhtymän jäsenhyvinvointialueilta laskutetaan talousarviossa vahvistettu tulokehys. Tammikuussa ja kesäkuussa laskutetaan 2/12 osaa koko vuoden vahvistetusta kehyksestä ja muina kuukausina jäljelle jäävä rahoitus yhtä suurina erinä. Kehys sisältää varsinaisen erikoissairaanhoidon palvelutuotannon (NordDRG-, hoitopäivä- ja käyntituotteet, sähköiset etäasiointi palvelut, ostopalvelut, hoitopalvelut muista sairaaloista, palvelusetelit sekä tartuntatautilääkkeet, apuvälineet, perinnöllisyyslääketieteen käynnit ja potilashotellin) lisäksi kapitaatioperusteisesti veloittavat palvelut sekä yhteispäivystysten yleislääketieteen avo/kotihoitokäynnit ja hoitopäivätuotteet sekä tk-hammaspäivystyskäynnit. Mikäli kehystä ja siihen sisältyvää tuotekohtaista palvelusuunnitelmaa muutetaan kesken vuoden, muutetaan myös kuukausittain perittävää maksua siten, että kalenterivuoden aikana tulee perityksi kehyksen mukainen summa.

HUS-yhtymän jäsenten palveluiden toteutunutta käyttöä ja kustannuksia seurataan kuukausittain tuotteistuksen ja hinnoittelun periaatteiden mukaisesti ja välisuoritehinnastoissa vahvistettujen hintojen perusteella. Muiden hyvinvointialueiden tai ostopalvelutuottajien HUS-yhtymän jäsenien potilaille tuottamien hoitopalveluiden kustannukset huomioidaan seurannassa palveluntuottajan veloituksen mukaan potilaskohtaisesti. Kustannuksiin lisätään laskutuslisää vastaava käsittelymaksu. Jäsenten kehyksen mukainen laskutus tasataan tilikauden päättyessä. Tasauksessa HUS-yhtymä hyvittää jäseniä, joiden toteutunut palveluiden käyttö on pienempi kuin talousarviossa suunniteltu ja perii kehyksen täydennystä jäseniltä, joiden toteutunut palvelukäyttö on suurempi kuin talousarviossa suunniteltu. Tasaus ei vaikuta jäseniltä perittävän kehyksen kokonaissummaan. (Perussopimus 25 §)

Talousarviossa vahvistettu HUS-yhtymän jäsenten kehys ja sen perusteella kuukausittain perittävä maksu ei sisällä laskutettavia siirtoviivehoitopäiviä, tk-seulontaskopioita, klinisen hammaslääketieteen opetusklinikan käyntituotteita eikä vaativia kehitysvammalääketieteen palveluita vaan ne laskutetaan erikseen toteutuneen käytön mukaisesti kuukausittain. Mahdolliset erillisten sopimusten perusteella tuotetut palvelut laskutetaan erikseen kuukausittain.

Muiden hyvinvointialueiden ja maksajien laskutus

Muita hyvinvointialueita sekä muita maksajia laskutetaan tuotteistettujen palveluiden toteutuneen käytön mukaisesti kuukausittain. Lisäksi toisessa laitoksessa (esim. terveyskeskuksessa) hoidossa olevien potilaiden asiakasmaksua vastaava summa peritään potilaan hyvinvointialueelta hyvinvointialueosuuden (entisen kuntaosuuden) lisäksi.

HUS-yhtymän jäseniltä asukaslukuperusteisesti laskutettava potilasvakuutus lisätään kaikkien muiden maksajien laskutukseen laskutuskertomella. Potilasvakuutuksen kustannuksia ei ole huomioitu HUSin hinnastohinnoissa ja laskutuksessa käytettävä potilasvakuutuskerroin vahvistetaan vuosittain HUSin palveluhinnastossa.

5 ERILLISTEN SOPIMUSTEN MUKAISET PALVELUT JA NIIDEN LASKUTUS

Hyvinvointialueille tai muille asiakkaille voidaan myydä myös erillisten sopimusten mukaan

muuta erikseen määriteltyjä sairaanhoitopalveluja, konsultaatiota, laboratorio- ja kuvantamistutkimuksia sekä ei-sairaanhoidollisia tukipalveluja. Mikäli HUS-yhtymän omien jäsenten ja yhteistyöalueiden (YTA) potilaiden hoidon sekä valtakunnallisten velvoitteiden hoitamisen jälkeen jää kapasiteettia käytettäväksi, voidaan sitä käyttää palvelujen tuottamiseen ulkopuolisille. Näiden osalta voidaan sopimuksessa / tarjouksessa käyttää vähintään omakustannusperusteisia hintoja, joko suoriteperusteisesti määriteltynä tai erikseen määriteltynä palvelukokonaisuuksina huomioiden palveluun kohdistuvat välittömät ja välilliset kustannukset. Palveluista tehdään erillinen sopimus, jossa määritellään hoitopalveluista veloittettava hinta, mahdollisen siirtokuljetuksen kustannusten maksaja ja muut kustannusvastuut sellaisessa tilanteessa, jossa potilaan hoito poikkeaa alun perin suunnitellusta. Erillisin sopimuksin tuotettavat palvelut laskutetaan kuukausittain.

HUS:n lääkäreiden HUS-yhtymän jäsenten ja yhteistyöalueiden (YTA) hyvinvointialueiden terveyskeskuksissa tekemä sopimukseen perustuva konsultointi ja koulutus laskutetaan tuntiperusteisesti. Tuntiperusteinen konsultaatio- ja koulutushinta sisältää välittömät henkilöstökulut sekä matka- ja hallinnolliset kulut. Hinnoittelussa noudatetaan palvelun tuottajan vuosittain ilmoittamaa hintaliitettä. Terveyskeskuksissa tehtävästä konsultoinnista ja koulutuksesta sovitaan erillisin sopimuksin.

Tilanteessa, jossa ulkomailla asuva, itsemaksava potilas hakeutuu ei-kiireelliseen hoitoon HUSiin ja hänet voidaan ym. velvoitteiden täyttämisen vaarantumatta ottaa hoitoon, pyydetään potilaalta etukäteen joko vakuutusyhtiön antama maksusitoumus tai vakuustalletus, jolla katetaan potilaan hoidon suunnitellut kustannukset sekä mahdollisen komplikaation kustannukset. Synnyttämään tulevalta äidiltä edellytetään sellaista vakuutusta tai vakuutusta, joka kattaa myös syntyvän lapsen mahdollisesti tarvitseman sairaalahoidon kustannukset. Riittävänä vakuutena synnyttämään tulevalta voidaan pitää alun perin suunnitellun hoidon/toimenpiteen viisinkertaisia kustannuksia. Muissa ei-kiireellisissä tapauksissa voidaan vakuuden määrittelyssä käyttää hoidon/toimenpiteen kustannuksiin perustuvaa tapauskohtaista harkintaa. Ulkomaisten itsemaksavien potilaiden laskutus on suoriteperusteista. Ulkomailla asuvalle, itsemaksavalle, ei-kiireelliseen hoitoon HUSiin hakeutuvalla potilaalla tarjotaan ensisijaisesti mahdollisuutta hakeutua Orton Oy:n asiakkaaksi (pl. Uudessa Lastensairaalassa hoidettavat potilaat, jotka hoidetaan aina Lasten ja Nuorten sairauksien toimialan toimesta).

Ulkopuolisesti rahoitettujen tutkimusten ml. toimeksiantotutkimuksien laskutus voi perustua joko projektisuoritteisiin ja välisuoritteisiin tai hankekohtaisesti muodostettavien tuotepakettien pakettihintoihin. Sopimushinnat eivät sisällä kustannuksia, jotka maksetaan suoraan hankkeelta. Kaikkien ulkopuolisesti rahoitettujen tutkimusten hintojen tulee olla vähintään omakustannusperusteisia.